

Záznam o vstupním školení zaměstnanců o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně

ve znění Vnitřní normy UP č. R-B-25/12 účinné dnem 05. 05. 2025

Úvod

Zaměstnavatel je povinen při nástupu zaměstnancům zajistit školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jimi vykonávané práce a vztahují se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku na pracovišti, na kterém je práce vykonávána. Přehled právních předpisů je uveden v příloze č. 3 Osnova školení BOZP a PO.

Toto vstupní školení, by Vám mělo poskytnout základní informace z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochraně pro výkon Vaší práce na Univerzitě Palackého v Olomouci.

1. Povinnosti zaměstnavatele

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce.

Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci uložená zaměstnavateli je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.

2. Povinnosti zaměstnanců

Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci. Znalost základních povinností vyplývajících z právních a ostatních předpisů a požadavků zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je nedílnou a trvalou součástí kvalifikačních předpokladů zaměstnance.

Zaměstnanci jsou povinni:

- 1) Účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na BOZP včetně ověření svých znalostí.
- 2) Podrobit se ve stanovených lhůtách pracovně-lékařským prohlídkám, vyšetřením nebo očkováním stanoveným zvláštními právními předpisy.
- 3) Dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele.
- 4) Dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu.
- 5) Nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště (služební cesty atd.). Nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele.
- 6) Podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance určeného zaměstnavatelem nebo bezpečnostního technika zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
- 7) Nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách. Kouření je povoleno pouze na vyhrazených a označených místech.
- 8) Bezodkladně oznámit svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních opatření, závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení.

- 9) S ohledem na druh jimi vykonávané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů.
- 10) Bezodkladně oznámit svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při objasňování jeho příčin.
- 11) Používat přidělené osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP).

Dále jsou povinni:

- 1) Neuvádět do chodu stroj, spotřebič nebo zařízení, pokud se nepřesvědčili, že tím neohrozí zdraví nebo život svůj či někoho jiného.
- 2) Nevykonávat práce, pro něž nejsou vyškoleni a které vyžadují odbornou způsobilost.
- 3) Neobsluhovat stroje, přístroje a zařízení, pro něž nejsou zaškoleni ani zaučení.
- 4) Udržovat pořádek na pracovišti, vnitřních komunikacích, případně dalších prostorách UP.
- 5) Řídit se dopravními značkami a bezpečnostními tabulkami a značením, které jsou v objektu umístěny a dbát varovných signálů a smluvených znamení.
- 6) Při zdravotních potížích bezodkladně ohlásit svůj zdravotní stav přímému nadřízenému zaměstnanci. Oznámit nadřízenému zaměstnanci každou podstatnou změnu zdravotního stavu, která by mohla být příčinou vzniku úrazu nebo poškození zdraví (astma, epilepsie, gravidita atd.).
- 7) Dodržovat návody výrobců, technologické a pracovní postupy, provozní, požární a havarijní řády pracovišť.
- 8) Varné konvice a elektrické vařiče vždy odpojte od zdroje elektrické energie, pokud opouštíte prostor, kde jsou používány.
- 9) Dodržovat normy UP týkající se BOZP a PO (vnitřní předpisy, vnitřní normy, příkazy, směrnice, metodické pokyny, provozně bezpečnostní předpisy atd.).
- 10) Oznámit nadřízenému zaměstnanci každou změnu odborné způsobilosti (odejmutí řídičského průkazu, osvědčení o odborné způsobilosti atd.).

Zaměstnancům je zakázáno:

- 1) Vstupovat na vyhrazená pracoviště a do prostor, kam nebyli pracovně vysláni.
- 2) Odstraňovat nebo poškozovat bezpečnostní zařízení, kryty či značky.
- 3) Pracovat bez pověření se strojním, elektrickým, plynovým, tlakovým a zdvihacím zařízením, přístroji a nástroji, o kterých nebyli řádně poučeni.
- 4) Opravovat a čistit stroje a přístroje za chodu.
- 5) Rozptylovat jakýmkoliv způsobem pozornost zaměstnanců, především při práci u strojů, přístrojů, technických zařízení a s nebezpečnými chemickými látkami, lasery, radioaktivními zářiči atd.

Pokud zaměstnanec něčemu nerozumí, nebo není-li mu něco zcela jasné, požádá vedoucího zaměstnance o vysvětlení.

3. Práce na elektrických zařízeních

Zaměstnanci, kteří nejsou odborně způsobilí v elektrotechnice, nesmí přijít do kontaktu s částmi zařízení pod napětím. Mohou obsluhovat jen elektrická zařízení malého a nízkého napětí. Jsou povinni dbát provozních a bezpečnostních pokynů, příkazů, poučení, směrnic a návodů k obsluze, vztahující se k činnosti na elektrických zařízeních příslušného druhu a napětí.

Zaměstnanci, kteří nejsou odborně způsobilí v elektrotechnice, jsou povinni:

- 1) Před přemísťováním nebo popojížděním pracovních strojů nebo spotřebičů, pokud jsou připojeny na elektrickou síť pohyblivým příívodem s vidlicí, tyto stroje bezpečně odpojit od sítě vytažením vidlice ze zásuvky, aby nemohlo dojít k přerušení nebo vytržení připojených vodičů. Tento požadavek se nevztahuje na taková zařízení, která k tomu byla zvlášť konstruována

- a uzpůsobena, jako například svítidla, některé spotřebiče pro domácnost, ruční elektromechanické nářadí apod.
- 2) Před spuštěním elektrického spotřebiče a zařízení provést jeho prohlídku – pohledově posoudit stav elektrického spotřebiče a zařízení z hlediska bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.
  - 3) Zjistí-li při obsluze závadu na zařízení (např. brnění od elektrického proudu, drnčení, nadměrná oteplení některé části, neobvykle hlučný nebo nárazový chod, poškozenou izolaci, kouř, trhavý rozběh, zápach po spálenině), elektrické zařízení ihned vypnout, zajistit proti dalšímu použití a závadu bezodkladně ohlásit vedoucímu pracoviště.
  - 4) Je zakázáno otvírat rozvaděče elektrické energie, zapínat vypadlé jističe, pojistky apod.
  - 5) Je zakázáno používat uvolněné nebo poškozené zásuvky a vypínače.
  - 6) Je zakázáno pracovat s elektrickými spotřebiči a zařízením s mokřýma rukama, nebo pokud jsou spotřebiče mokré.
  - 7) Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s chybějícím ochranným krytem.
  - 8) Je zakázáno namáhat pohyblivé elektrické přívody tahem.
  - 9) Je zakázáno vést pohyblivé elektrické přívody přes ostré hrany.
  - 10) Je zakázáno používat elektrické spotřebiče k jiným účelům, než pro které jsou výrobcem určeny.
  - 11) Je zakázáno přetěžovat elektrické spotřebiče nebo zařízení nad stanovené technické parametry.

Poškozená elektrická zařízení a spotřebiče se nesmějí používat!!!

První pomoc při úrazech elektrinou

- 1) Vyprostit postiženého z dosahu elektrického proudu vypnutím proudu, odsunutím vodiče, odtahem postiženého.
- 2) Zjistit stav vědomí a v případě, že postižený nereaguje, snažit se přivolat na pomoc okolí.
- 3) Pokud nedýchá normálně, volat okamžitě zdravotnickou záchrannou službu (tel. 155 nebo 112).
- 4) Zahájit neprodleně nepřímou srdeční masáž a umělé dýchání.
- 5) Co nejdříve uvědomit vedoucího příslušného pracoviště.

4. Nakládání s nebezpečnými látkami a směsmi

Pokud zaměstnanci přicházejí do styku s NCHLS musí být v potřebném rozsahu seznámeni s účinky těchto látek, se způsoby, jak s nimi zacházet, s ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci, s potřebnými asanačními postupy a s postupy při likvidaci poruch a havárií.

5. Požární ochrana

Základní povinnosti:

Každý zaměstnanec je povinen počínat si tak, aby nezačal příčinu ke vzniku požáru. Každý, kdo zpozoruje požár je okamžitě povinen uhasit požár dostupnými hasebními prostředky nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření (pokud není ohrožena jeho bezpečnost). Ohlásit požár (nebo zabezpečit jeho ohlášení) na HZS Olomouckého kraje (tel. 150 nebo 112) nebo na ohlašovně požárů objektu a okamžitě o vzniku požáru informovat nadřízeného zaměstnance.

Zaměstnanci jsou v zájmu zajištění požární bezpečnosti povinni:

- 1) Dodržovat poučení o požárním nebezpečí z hlediska provozu, jakož i poučení o vlastnostech látek a materiálů, se kterými pracují. Vzít na vědomí poučení o umístění hlavního vypínače elektrického proudu, hlavních uzávěrů vody a plynu, rozmístění přenosných hasících přístrojů a požárních hydrantů. Dodržovat požární řady objektů, pracoviště, evakuační plán objektu, požární poplachové směrnice, případně řád ohlašovny požárů a další předpisy a pokyny v oblasti PO.
- 2) Oznámit svému nadřízenému závady, které by mohly ohrozit požární bezpečnost a podle svých schopností a možností se zúčastnit na jejich odstranění.
- 3) Dodržovat zákaz kouření (mimo prostory vyhrazené pro kuřáky).
- 4) Bez potřebného zaškolení nepracovat s tlakovými lahvemi na technické a medicínské plyny.
- 5) Hořlavé materiály a hořlavé kapaliny a plyny (chemikálie, barvy, oleje, ředidla, čisticí prostředky) ukládat jen na k tomu určená, vyhrazená místa.

- 6) Dodržovat zákaz používání soukromých elektrických, plynových nebo jiných spotřebičů, zvláště s otevřeným ohněm případně sálavým teplem.
- 7) Neprovádět opravy a jiné zásahy do elektrické instalace a spotřebičů bez elektrotechnické kvalifikace.
- 8) Udržovat volný přístup k rozvaděčům a hlavním uzávěrům elektrické energie, vody, plynu, požárně bezpečnostním zařízením, hasicím prostředkům a tlakovým lahvím na technické a medicínální plyny.
- 9) Udržovat vždy volné a průchodné únikové cesty a únikové východy.

Hasicí přístroje

1) Vodní

- a) hasivo – roztok vody s uhličitánem draselným
- b) účinek – ochlazování
- c) vhodný – k hašení žhnoucích pevných látek (dřevo, papír, textil)
- d) nevhodný – na hořlavé kapaliny (barvy, oleje, tuky)
- e) **NEHASIT !!!** – zařízení pod elektrickým napětím!!!

2) Práškový

- a) hasivo – univerzální hasicí prášek
- b) účinek – dochází k poklesu energie potřebné k hoření a izoluje hořící předmět od okolního vzduchu
- c) vhodný – na žhnoucí pevné látky (dřevo, uhlí, textil)
  - na kapalné látky (benzín, olej, laky, dehet)
  - na plynné látky (acetylen, metan, vodík)
  - na zařízení pod elektrickým napětím do 1000 V
- d) nevhodný – na volně uložené organické látky (piliny, prachy, potraviny)

3) Sněhový

- a) hasivo – oxid uhličitý
- b) účinek – dusivý, ochlazuje hořící předmět, vypuzuje okolní vzduch
- c) vhodný – na kapalné látky (benzín, barvy, laky)
  - na plynné látky (acetylen, metan, vodík)
  - na zařízení pod elektrickým napětím
- d) **NEHASIT!!!** – volně uložené sypké hmoty (prachy, hobliny).

Potvrzuji, že jsem byl/a/ náležitě seznámen/a/ s pokyny k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, o požární ochraně a seznámen/a/ s právními předpisy k zajištění BOZP podle Osnovy školení BOZP a PO. Dále potvrzuji, že jsem byl/a/ seznámen/a/ s Organizačním řádem Univerzity Palackého v Olomouci a informován/a/ o tom, do jaké kategorie práce /obsahující zdravotní rizikové faktory/ je mnou vykonávaná práce zařazena.

Dne .....

Seznámení provedl:

.....
jméno a podpis

.....
jméno a příjmení a podpis zaměstnance